

ΙΕΡΕΙΑ ΤΩΝ ΩΔΙΝΩΝ

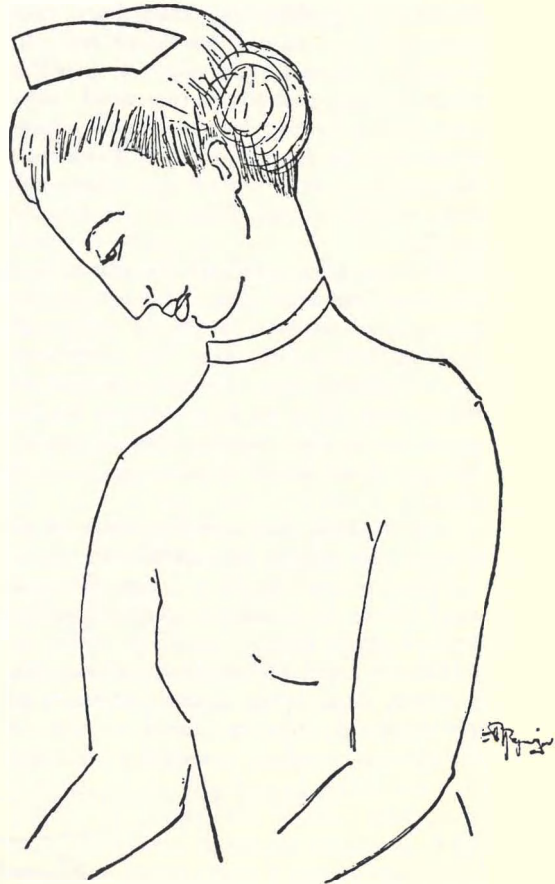
Τοῦ

Γ. Η. ΠΑΓΚΑΛΟΥ

Ἡ Φαιναρέτη Ἐλευθερίου ἦρθε ἀπὸ ἕνα ὄρεινὸ χωριὸ νὰ γίνῃ «Ἐπιστήμων μαῖα», μὰ πὺν ἡ μάνα τῆς ἦταν πρακτικὴ μαμὴ καὶ λιγάκι γιάτρισσα στὸν ἀπόμερον ἐκεῖνο τόπο, ὅπου ἡ δουλειὰ γιὰ ἕνα γιατρὸ ἦταν λιγοστή. Οἱ χωριάτες μεγάλωναν, ἐξοῦσαν ἀρκετὰ χρόνια καὶ πέθαιναν ὅταν ἔφτανε ἡ ὥρα τους, γιὰτὶ ἔτσι ἦταν ἡ βουλή τοῦ Κυρίου. Οἱ γέννες ὁμως ἦταν πολλές καὶ ἡ «Ἐλευθεράκαινα», ὡς τὴν ἤξεραν στὸ χωριό, δὲν ἔμενε ἀργή. Ἐπειδὴ ἦταν πρόσχαρη καὶ καλοχερούσα, τὴν ἐξήτοῦσαν καὶ ἀπὸ τὰ κοντινὰ χωριά. Ἡ πρωτοκόρη τῆς ἐπῆρε τ' ὄνομά τῆς ἀπὸ τὸ δάσκαλο πὺν τὴ βάφτισε, πὺν ἔλεγε πὺς μὴ πὺν σίγουρα ἡ βαπτισμιά του θὰ γίνῃ μαμὴ, θὰ πρέπει νὰ τὴ λένε Φαιναρέτη, ὅπως ἔλεγαν καὶ τὴ μητέρα τοῦ Σωκράτη.

Στὰ εἴκοσι τέσσερα χρόνια τῆς ἡ Φαιναρέτη σπουδάζει καὶ ἐργάζεται στὸ Μαιεντήριο. Εἶναι μὴ λυγερὴ κοπέλα μὲ πυρόξανθα μαλλιά καὶ δυὸ γαλάζιες λίμνες στὰ μάτια τῆς. Εἶναι ψηλή, καὶ τὰ χέρια τῆς δείχνουν τόσο μακριά, πὺν λὲς πὺς εἶναι ἱκανὰ ν' ἀγκαλιάσουν τὴν κάθε πονεμένη γυναίκα. Ὅταν δὲν φορεῖ τὴ λευκὴ μάσκα, τὰ λίγο χοντρά καὶ μισάνοιχτα χεῖλια τῆς παρουσιάζουν ἕνα μόνιμο χαμόγελο, πὺν δὲν χάνεται παρὰ μόνον ὅταν πρέπει νὰ ξεπροβοδίσει ἕνα παιδὶ πὺν εἶχε τὴν τύχη νὰ γεννηθεῖ νεκρό. Ἡ Φαιναρέτη δὲν μπορεῖ ἢ δὲ θέλει νὰ κρίνει μὲ ἀπαισιόδοξη φιλοσοφία τὴν τόσο ἔγκαιρη ἀπώλεια μιᾶς ζωῆς. Ἐχει ὁμως τὴν ψυχολογία τῆς μάνας πὺν εἶδε τὶς προσδοκίες τῆς νὰ χάνονται. Γι' αὐτὸ εἶναι βαθιὰ λυπημένη πὺν μὴ ζωὴ ἔσβησε τόσο πρόωρα. Δὲν βρέθηκε κανένας νὰ τῆς πεῖ πὺς κάθε μικρὸ παιδάκι πεθαμένο εἶναι συγχρό-

τατα ἕνας λιγότερο δυστυχισμένος ἄνθρωπος καὶ μὴ ζωὴ λιγότερο μάταιη, ἢ στὸ τέλος ἐλάττωση τῆς ἀνθρώπινης κακίας κατὰ μὴ μονάδα. Γιὰ ποιὸ λόγο, τάχα, ὁ λαὸς πιστεύει πὺς τὰ παιδιὰ πὺν πεθαίνουν τόσο πρόωρα πᾶνε νὰ γίνουν ἀγγελάλικια;...

“Ἄς τὴν ἀφήσουμε ἀπαλλαγμένη ἀπὸ τὴν ἀπαισιόδοξη φιλοσοφία καὶ ἄς καμαρώσουμε μὲ ποῖο τρόπο κάνει τὸ χρέος της, ἢ σύγχρονη αὐτὴ «Ἱέρεια τῶν ὠδίνων». Ἄς δοῦμε μὲ πόση τρυφεράδα πιάνει τὸ νεογέννητο γιὰ νὰ τοῦ δώσει τὰ πρῶτα χάδια, τίς πρῶτες φροντίδες ποὺ ἢ ἀνῆμπορη ἀκόμη λεχόνα δὲν μπορεῖ νὰ προσφέρει. Ἄν εἶναι ὁμορφο, θὰ τὸ περιφέρει στὸ θάλαμο νὰ τὸ θαυμάσουν ὅλες οἱ μέλλουσες μητέρες, ἂν εἶναι ἀγόριο θὰ προσπαθήσει νὰ μαρτέψει τί ὁμορφονιὸς θὰ γίνεαι καὶ λέει χωρατεύοντας: «Πόσες καρδιὲς θὰ κάμει τοῦτος ἐδῶ!...»

Λέγοντας αὐτό, ἡ σκέψη της στρέφεται τυραννικά στὸ νέο γιατρό, τὸν ἐπιμελητὴ, ποὺ τὸν ἀγαπᾷ ἀνομολόγητα κι ὄνειρεύεται πὼς κάποτε θὰ γίνεαι γυναικα του καὶ θὰ εἶναι ἡ βοηθὸς του, ὅπως ἔγινε τώρα τελευταῖα καὶ μὲ μιὰ συνάδελφό της. Μὰ ὁ «κύριος ἐπιμελητής», ὡς τὸν φωνάζει, εἶναι ἀπότομος, λιγομίλητος, πολὺ σοβαρός. Σχεδὸν δὲν σηκώνει τὸ ὄχρὸ του πρὸσωπο νὰ κοιτάξει τίς κοπέλες. Εἶναι πολὺ ἀφροσιωμένος στὴ δουλειά του. Λένε πὼς εἶναι φιλόδοξος καὶ θέλει νὰ γίνεαι καθηγητής.

Ἡ Φαιναρέτη ἀποζητᾷ τὴν ἐδκαίρεια νὰ τὸν βοηθήσει ὅταν κάνει ἀλλαγὴ στὶς ἐγχειρισμένες καὶ δίνει περισσῖα χάρη στὶς κινήσεις τῶν χειρῶν της. Ἄμα συναντήσει τὸ βλέμμα του, ποὺ εἶναι ψυχρὸ καὶ ἄτονο, κατεβάζει τὰ μάτια της κι ἕνα ξαφνικὸ κοκκίνισμα περνάει ἀπὸ τὰ μάγουλά της. Ἄναθυμᾷται τὴ μάνα της, ποὺ τῆς εἶπε:

— Φαιναρέτη, ἐκεῖ ποὺ δὲ φτάνει τὸ χέρι σου, μὴν κρεμᾷς τὸ καλάθι σου.

Πόση πίκρα τῆς δίνει τούτη ἡ παροιμία! Ἄνας ἀναστεναγμὸς βαθὺς ξεφεύγει ἀπὸ τὰ στήθη της.

Κάποια μέρα, ἡ Φαιναρέτη μαθαίνει πὼς ὁ κύριος ἐπιμελητὴς ἀρραβωνιάστηκε μὲ τὴν κόρη ἑνὸς πλοῦσιου ἐμπόρου. «Μὲ τίς ὑγείες του!» εἶπε πικρόχολα. Ἄκουσε

πὼς ὁ πεθερός θὰ τοῦ δώσει χρήματα νὰ πάει στὴν Ἐδρόπη γι' ἀνώτερες σπουδές, μιὰ ποὺ ἐτοιμάζεται γιὰ καθηγητής.

Ἡ Φαιναρέτη βρίσκει τὴν ἀπόφαση τοῦ ἐπιμελητῆ τόσο λογικὴ ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τοῦ θυμώσει. Ἄλλὰ ὅλη τὴ νύχτα βρέχει τὸ μαξιλάρι μὲ τὰ δάκρυά της.

Τὴν ἐπομένη, καθὼς βοηθαίει τὸν κύριον ἐπιμελητὴ, ἐτοῦτος τῆς λέει:

— Δεσποινίς, γιὰτί εἶναι τόσο κόκκινα τὰ μάτια σας;

— Ἄ, δὲν εἶναι τίποτα, ἐμπῆκα στὸ δωμάτιο ποὺ ἀπολυμάναμε μὲ φορμόλη καὶ μ' ἐπειράξαν οἱ ἄτμοι.

Μέρες καὶ μέρες συλλογιέται ἡ Φαιναρέτη τί θὰ κάνει τώρα. Τέλος ἐπῆρε τὴν ἀπόφαση. Θὰ πάει νὰ δουλέψει στὸ χωριό. Ἐμαθε πὼς στὸ Ἀγροτικὸ Ἱατροεῖο ποὺ εἶναι κοντὰ στὸ χωριὸ της ὑπάρχει μιὰ θέση γιὰ Ἀδελφὴ μαῖα. Θὰ φροντίσει νὰ διοριστεῖ ἐκεῖ καὶ θὰ κάμει τὴ δουλειά της σὰν κοινωνικὴ διακονία.

Θυμᾷται πὼς ἕνας καθηγητὴς ἔλεγε ὅτι ἡ Γιατρικὴ καὶ ἡ Νοσηλευτικὴ δὲν εἶναι ἐπάγγελμα, εἶναι κοινωνικὴ λειτουργία. Κι ἐπιτέλους θὰ δώσει στὴν Ἐλευθεράκαινα τὴ χαρὰ πὼς ἡ κόρη της, ἡ «Ἐπιστήμων μαῖα», εἶναι κοντὰ της.

* * *

Ἡ Φαιναρέτη στὴ μακρινὴ ἐπαρχία εἶναι τώρα μιὰ ἀκούραστη ἐργάτρια, πιστὴ στὴ δουλειά της.

Ἦρες ὥρες, ὅμως, ἡ σκέψη της ξαναγυρίζει στὰ χρόνια τῆς Σχολῆς· τότε μιὰ μελαγχολία τὴν πιάνει καὶ νιώθει τὸ σᾶλιο στὸ στόμα της πηχτὸ καὶ πικρὸ.

— Πότε θὰ παντρευτεῖς κι ἐσύ, Φαιναρέτη μου, νὰ κάμεις δικὰ σου παιδιά; τῆς εἶπε κάποτε ἡ μάνα της.

— Ὅλα τὰ παιδιὰ ποὺ γεννιοῦνται στὸν τόπο μας εἶναι δικὰ μου, ἀπάντησε, καὶ στρέφει ἄλλοῦ τὸ πρόσωπό της, νὰ μὴ δεῖ τὰ μάτια της ποὺ ἦταν ὑγρά.

(Ἄπὸ τὸ βιβλίον τοῦ Πάρεργα — Εἰκονογράφηση Ἑλένης Παγκάλου)